

Bestuurders uit de regio Schiphol na de ondertekening van de overeenkomst met minister Harbers (foto: Provincie Noord-Holland via Twitter)

POLITIEK

Minister strooit Kamer zand in de ogen over illegaal luchthavenverkeersbesluit

POLITIEK

Vliegbelasting lege huls na interventie luchtvaartlobby

POLITIEK

Luchtvaartkrimp, echt met recht

Eergisteren kondigde minister Mark Harbers (I&W) met veel **tromgeroffel** een **akkoord** aan met gemeenten en provincies rond Schiphol om de kwaliteit van de leefomgeving te verbeteren. Na lezing van de afspraken rest maar één conclusie: bewoners schieten niets op met dit akkoord, integendeel.

Kort gezegd komt het hele akkoord er op neer dat de overheid belooft allerlei maatregelen te gaan onderzoeken om de vliegherrie aan te pakken en dat Schiphol zelf niets hoeft bij te dragen. Aanpak van de overlast en vervuiling bij de bron – de meest logische plek – ontbreekt nagenoeg in de afspraken.

De overeenkomst beoogt nauw aan te sluiten op de Luchtvaartnota die bol staat van het groeidenken en zelfs 800.000 vliegbewegingen op Schiphol niet uitsluit. De nota werd destijds afgefakkeld door de bestuurders in de Bestuurlijke Regio Schiphol, maar diezelfde bestuurders zetten nu pontificaal hun handtekeningen onder dit akkoord.

Gewichtig heet het dat “partijen zich inspannen om de geluidhinder in de Schipholregio te verminderen”. Wat valt daar dan onder? Ministerie, provincies

en gemeenten gaan “beleidsvoorstellen opstellen tot significante en structurele reductie van de geluidbelasting”, zoals de al toegezegde vermindering van het aantal nachtvluchten tot 29.000.

Sigaar uit eigen doos

Dat is een sigaar uit eigen doos, omdat deze afspraak al is gemaakt. De mogelijkheden van een verdere reductie worden uitgewerkt, aldus het document. Andere mogelijke maatregelen om het vlieglawaaï blijvend en significant terug te dringen, zoals krimp van Schiphol, komen in het beleidsstuk niet voor.

Daarentegen gaan de samenwerkende overheden kijken of ze via vrijwillige uitkoop van woningeigenaren, nog meer gevelisolatie en aangepaste isolatie-eisen voor nieuwbouw mogelijkheden kunnen vinden om Schiphol niet teveel in de weg te zitten.

In hetzelfde rijtje wordt ook het ‘geluidsadaptief bouwen’ van VVD-wethouder Jurgen Nobel uit Haarlemmermeer opgenomen: de nieuwbouw van wat in de volksmond zijn gaan heten ‘Schiphol-bunkers’. Dichtgetimmerde woningen waar ramen niet open kunnen en op zolder contractueel niet mag worden geslapen vanwege de overlast, eerder deze week [in NRC nog weggezet](#) als creatief boekhouden met de regels.

Individuele bescherming als optie

Ronduit zorgelijk is dat partijen gaan “onderzoeken of en in welke mate individuele bescherming van omwonenden mogelijk is”. Dat is de omgekeerde wereld: de overheid is constitutioneel verplicht burgers te beschermen tegen een ongezonde leefomgeving, maar deze bestuurders denken ermee weg te komen door onderzoek te plegen naar OF het überhaupt kan. Een regelrechte uitholling van de grondwettelijke rechten van burgers in de regio Schiphol, gepresenteerd als ‘winst’.

Schiphol lacht ongetwijfeld in zijn vuistje dat de bestuurders hierin meegaan. Het is ronduit verontrustend dat zij kennelijk niet door hebben een morele en juridische verplichting te hebben richting de burger. [Hoeveel rapporten](#) van de GGD, de Gezondheidsraad, TNO en het RIVM over gezondheidsschade zijn nog nodig voordat dit besef wel doordringt?

De bestuurders worden aangevoerd door PvdA-gedeputeerde Jeroen Olthof van de Provincie Noord-Holland. Dat is dezelfde bestuurder die SchipholWatch [in juni van dit jaar vertelde](#) dat wij zijn brief aan de regering over de overlast van Schiphol verkeerd hadden geïnterpreteerd. Uiteraard was hij wel van plan de herrie bij de bron aan te pakken, meldde hij toen. Uit deze afspraken is dat nauwelijks op te maken.

‘Eerste stap’

Zelf ziet Olthof het akkoord als een start om aan tafel te komen zitten bij minister Harbers. “De leefkwaliteit moet beter, minder geluid en minder stof. Niet per saldo, maar voor iedereen. Door deze overeenkomst zitten we aan tafel en kunnen we echt werken aan een betere leefkwaliteit. Er staat letterlijk in het akkoord dat het luchtzijdige wordt opgepakt. Het is nog niet concreet, maar wel een eerste stap. We gaan nu naar de concrete uitvoering”, zegt hij desgevraagd.

Volgens het nieuwe akkoord willen de bestuurders in de toekomst nog eens gaan kijken of de opeenstapeling van geluid – bij voorbeeld voor mensen die aan een snelweg wonen en ook vliegtuigen over hun dak krijgen – kan worden ingepast in het beleid. Nota bene weken voor de geplande invoering van de nieuwe Omgevingswet die deze cumulatie van geluid erkent en een plaats geeft.

De luchtvervuiling door Schiphol wordt in de afspraken vrijwel ongemoeid gelaten: “Partijen spreken af te bezien wat de concrete mogelijkheden zijn om tot verbetering van de luchtkwaliteit in de Schipholregio te komen”. Een gotspe, want ook hier is de overheid verplicht maatregelen te nemen om de lucht gezond te houden. Dat is geen kwestie van ‘bezien’, maar van handelen.

Verwijzen naar lege documenten

Voor de luchtkwaliteit wordt ook nog eens verwezen naar het Schone Lucht Akkoord en zelfs de Luchtvaartnota. Aan dat eerste akkoord weigert de gemeente Haarlemmermeer – één van de contractpartners – deel te nemen. Een groot deel van de direct omwonenden van Schiphol valt hiermee buiten de boot.

Bovendien staat er helemaal niets in het Schone Lucht Akkoord over de honderden tonnen aan zeer zorgwekkende – lees: kankerverwekkende – stoffen die Schiphol jaarlijks uitstoot boven woonwijken. De Luchtvaartwet, die volgens minister Harbers de uitstoot van deze stoffen moet reguleren, legt Schiphol evenmin beperkingen op. De luchtvaart is dankzij deze wet zelfs de enige sector in ons land die volgens de minister geen verplichting heeft de uitstoot van kankerverwekkende stoffen zoveel mogelijk te beperken en jaarlijks terug te brengen.

De ‘Bestuursovereenkomst intenties samenwerking NOVEX Schipholregio’ van I&W, vier provincies en 56 gemeenten is zo bezien geen verbetering voor omwonenden van Schiphol, maar juist een aanzienlijke verslechtering.

Raads- en Statenleden weten van niets

Een verslechtering die is geregeld zonder instemming van de betrokken gemeenteraden en Provinciale Staten. Zij hebben de afspraken niet vooraf ingezien en al helemaal niet goedgekeurd, zo bevestigen meerdere gemeenteraadsleden en Statenleden desgevraagd aan SchipholWatch. De

Schiphol-lobby, aangevoerd door I&W, omzeilt hier iedere vorm van democratische controle.

Bestaande rechten worden volgens het nieuwe akkoord gezien en verder onderzoek zal moeten uitwijzen of de rechten alsnog kunnen worden ingepast. Tegelijkertijd wordt nergens een offer gevraagd van het bijkans heilige Schiphol. Er is nergens in de overeenkomst sprake van aanpak van de herrie en vervuiling bij de bron, alles moet komen van lapmiddelen.

Minister Harbers stuurt met deze afspraken bovendien duidelijk af op weer een nieuwe stelstelwijziging voor de handhaving rond Schiphol. Waar vijftien jaar geleden werd overgeschakeld naar een maximum aantal vliegbewegingen, wil de minister nu gaan bekijken of de destijds afgeschafte milieugrenzen opnieuw kunnen worden ingevoerd.

Destijds afgeschaft wegens onwerkbaar en te fraudegevoelig door sjoemelberekeningen van Schiphol, nu gepresenteerd als de vondst om Schiphol te verlossen van alle beperkingen.